

Vejledning om

Bekendtgørelse om obligatorisk efteruddannelse af godkendte revisorer

Vejledningen er en opdateret version af 'Vejledning om obligatorisk efteruddannelse af godkendte revisorer' fra 2016. Denne vejledning indeholder de ændringer, der er foretaget i lovgivningen og de erfaringer, styrelsen har opnået i forbindelse med kontrollen.

I vejledningen er sager, der er afgjort af Erhvervsstyrelsen markeret som ERST-sag, og sager, der er afgjort af Erhvervsankenævnet er markeret som EAN-sag.

Version 1.2

Seneste opdatering 14. december 2020

§ Lovgrundlag

[Revisorloven](#) →

[Bekendtgørelse om obligatorisk efteruddannelse af godkendte revisorer](#) →

Indholdsfortegnelse

1 LOVGRUNDLAG	8 EFTERUDDANNELSENS FORM
2 ANVENDELSESOMRÅDET	9 REDUKTION I ANTALLET AF LOVPLIGTIGE TIMER
3 FASTE TREÅRS-PERIODER	10 MANGLENDE EFTERUDDANNELSE
4 TO ALTERNATIVER TIL OPFYLDELSE AF KRAVET OM EFTERUDDANNELSE	11 OVERSKYDENDE TIMER
5 EFTERUDDANNELSENS NIVEAU	12 INDBERETNING AF EFTERUDDANNELSESTIMER
6 EFTERUDDANNELSENS TO FAGOMRÅDER	13 INDBERETNING AF KOMPETENCEEVALUERING
7 CERTIFICERED E REVISORER	14 KONTROL

1 Kapitel

Lovgrundlag

Den hastige udvikling i bl.a. digitalisering, nye forretningsmodeller, finansieringsformer, globalisering mm. stiller løbende nye krav til revisors virke. Det betyder, at revisors kernekompetencer, specialisering og efteruddannelse er en løbende proces gennem hele revisors virke som offentlighedens tillidsrepræsentant.

Som offentlighedens tillidsrepræsentant har revisor helt særlige opgaver og skal besidde helt særlige kompetencer på et højt fagligt niveau. Reglerne om efteruddannelse er således med til at sikre, at offentligheden kan have tillid til, at revisors afgivelse af erklæringer er udtryk for en høj kvalitet.

Revisorlovens § 4 anfører følgende om efteruddannelse:

§ 4. En revisor, der er godkendt efter § 3, har pligt til at deltage i et passende efteruddannelsesprogram, der sikrer, at den pågældende til stadighed opdaterer og vedligeholder sin teoretiske viden, sine faglige kvalifikationer og sin viden om kravene til offentlighedens tillidsrepræsentant på et tilstrækkelig højt niveau.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen fastsætter nærmere regler om efteruddannelse og om kontrol heraf. Erhvervsstyrelsen kan endvidere fastsætte nærmere regler om yderligere efteruddannelse af revisorer, der udfører revision i virksomheder omfattet af § 1 a, stk. 1, nr. 3.

Stk. 3. Revisor skal til enhver tid kunne dokumentere, at kravene om efteruddannelse er opfyldt.

Reglerne om efteruddannelse i revisorloven er en konsekvens af artikel 13 i 8. direktiv om lovpligtig revision af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, som forpligter medlemsstaterne til at stille krav om, at revisorer skal deltage i et passende efteruddannelsesprogram, så de kan bevare deres teoretiske viden, faglige kvalifikationer og værdier på et tilstrækkeligt højt niveau.

Reglerne er således et væsentligt element til at sikre, at godkendte revisorer vedligeholder og udbygger deres kompetencer. I revisorlovens § 4 tydeliggøres det, at revisor ikke alene skal vedligeholde, men også opdatere sin teoretiske viden, sine faglige kvalifikationer og sin viden om kravene til offentlighedens tillidsrepræsentant på et tilstrækkeligt højt niveau. Formålet er at sikre, at en høj kvalitet i revisors arbejde bevares.

Direktivet henviser i artikel 30 til, at der skal kunne pålægges passende sanktioner, og at mulighed for fratagelse af godkendelsen skal indgå i sanktionerne for manglende efteruddannelse.

Revisorlovens § 8 a anfører følgende om sanktioner for manglende efteruddannelse:

§ 8 a. Mangler en revisor hele eller dele af efteruddannelsen, jf. § 4 og regler fastsat i medfør af § 4, stk. 2, kan Erhvervsstyrelsen påbyde revisoren inden for en fastsat frist at opfylde kravene til efteruddannelse.

Stk. 2. Kan en revisor ikke dokumentere at have vedligeholdt og opdateret sin efteruddannelse omfattet af § 4, kan Erhvervsstyrelsen påbyde revisoren at deltage i et antal efteruddannelses timer på nærmere vilkår.

Stk. 3. Vurderer Erhvervsstyrelsen i forbindelse med tilsynet med revisorer og revisionsvirksomheder, jf. § 32, stk. 2, nr. 2-4, at en revisor har behov for yderligere efteruddannelse inden for et nærmere afgrænset fagområde, kan styrelsen påbyde revisoren på nærmere angivne vilkår at deltage i en sådan efteruddannelse.

Stk. 4. Opfylder en revisor ikke kravene i § 4 til efteruddannelse, eller efterkommer en revisor ikke et påbud efter stk. 1-3, kan Erhvervsstyrelsen

- 1) fratage revisoren godkendelsen betinget, på vilkår af at vedkommende i den indeværende eller næstkommende efteruddannelsesperiode ikke tilsidesætter kravene til efteruddannelse under sådanne omstændigheder, at vedkommende efter en samlet bedømmelse skal fratages godkendelsen,
- 2) nedlægge forbud mod, at revisoren i den indeværende og næstkommende efteruddannelsesperiode kan udføre eller kontrollere udførelsen af en revision eller udøve funktioner i en revisionsvirksomhed, eller
- 3) fratage revisoren godkendelsen.

Erhvervsstyrelsen har i medfør af revisorlovens § 4, stk. 2, udstedt nærmere regler om obligatorisk efteruddannelse for godkendte revisorer, jf. bekendtgørelse nr. 856 af 21. august 2019. Bekendtgørelsen erstatter den tidligere gældende efteruddannelsesbekendtgørelse, bekendtgørelse nr. 1406 af 11. december 2013 og trådte i kraft med virkning fra 1. september 2019.

Bekendtgørelsen uddyber lovens § 4 ved at anføre de nærmere forhold, der gør sig gældende for den obligatoriske efteruddannelse. Således følger det af bekendtgørelsen, hvilket niveau og omfang efteruddannelsen skal have, ligesom det følger, hvilken form efteruddannelsen kan tage. Bekendtgørelsen uddyber derudover lovens § 8 a ved at anføre de nærmere forhold, der gør sig gældende for sanktioner for manglende efteruddannelse.

Bekendtgørelsen har fokus på, at efteruddannelseskravet kan indrettes fleksibelt med mulighed for at lægge vægt på revisors faktiske læring og den enkelte revisors faktiske behov. For at tilgodese dette er bekendtgørelsen tilpasset de muligheder, som de internationale standarder IES 7 og IES 8 indeholder. Ifølge den internationale standard IES 7, Continuing Professional Development (Redrafted), som er udgivet af IAESB (International Accounting Education Standards Board) kan efteruddannelse bestå af en input-baseret tilgang, output-baseret tilgang eller en kombination af begge. Desuden er de kompetenceområder, som revisor skal efteruddanne sig inden for, tilpasset til IES 8, Professional Competence for Engagement Partners Responsible for Audits of Financial Statements (Revised), jf. kapitel 6 nedenfor.

2 Kapitel

Anvendelsesområdet

2.1. Indledning

Reglerne om efteruddannelse finder anvendelse på alle revisorer, der er godkendt som registrerede eller statsautoriserede revisorer efter revisorloven.

Reglerne omfatter også de registrerede revisorer, der bliver godkendt som statsautoriserede revisorer, efter de har bestået en eksamen herfor.

Med virkning fra 1. januar 2014 blev der indført krav om, at revisorer, der reviderer pengeinstitutter, realkreditinstitutter eller forsikringselskaber, skal være certificeret af Finanstilsynet. Certificeringsordningen medførte, at de certificerede revisorer over en tre-årig periode skal afholde yderligere 60 timers efteruddannelse. De yderligere krav er fastsat i efteruddannelsesbekendtgørelsens §§ 4-7, jf. afsnit 7. nedenfor.

2.2. Revisorer med deponeret godkendelse mv.

RL § 6, stk. 3

Reglerne om efteruddannelse har også betydning for revisorer, der har deponeret deres godkendelse, eller hvis godkendelse har været bortfaldet, frataget eller afbrudt, og som senere ønsker at blive genoptaget uden at skulle gå op til en særlig prøve. Disse revisorer skal fortsat løbende gennemføre efteruddannelse i den periode, hvor de er uden godkendelsen.

Når disse revisorer ansøger om at blive godkendt igen, skal de kunne dokumentere den gennemførte efteruddannelse i de efteruddannelsesperioder, der er afsluttet, mens revisorerne har været uden godkendelse. De skal således selv sørge for at opbevare den dokumentation, der skal forevises på forespørgsel. Denne dokumentation skal kunne føres tilbage til den sidst afsluttede 3-årsperiode som godkendt revisor. Se også nedenfor under afsnit 14.

§ 22, stk. 1

Såfremt revisor i en årrække har været uden sin godkendelse, kan revisor – i stedet for fremlæggelse af skriftlig dokumentation – føre praktisk bevis for, at vedkommende i den pågældende periode har opretholdt sine faglige kompetencer ved at tage en særlig prøve, der fastsættes af Erhvervsstyrelsen, og som afholdes af FSR-danske revisorer, jf. revisorlovens § 9, stk. 3. Som det er anført i lovbemærkningerne forstås der med en årrække perioder, der overstiger 3 år. Det er derfor en forudsætning for at kunne tage denne særlige prøve, at den pågældende revisor som udgangspunkt har været uden sin godkendelse i minimum 3 år.

Hvis revisor – før denne har været uden sin godkendelse i minimum 3 år – anmoder om at få udleveret sin godkendelse igen, forudsætter styrelsen, at det vil være muligt for revisor at gennemføre den obligatoriske efteruddannelse inden for den gældende frist.

§ 22, stk. 2 og 3

Den særlige prøve er mundtlig og afholdes af FSR- danske revisorer. Prøven vil omfatte de fagområder, der er fastsat i § 2, stk. 2.

Faste treårs-perioder

§ 3, stk. 1

Perioden inden for hvilken revisor skal opfylde minimumskravet til efteruddannelse treårs løber som faste treårs-perioder. Reglerne om efteruddannelse trådte i kraft den 1. januar 2009. Den første efteruddannelsesperiode er således påbegyndt den 1. januar 2009 og løber til og med den 31. december 2011.

De følgende efteruddannelsesperioder er (ikke udtømmende):

- 1. januar 2012 til og med den 31. december 2014
- 1. januar 2015 til og med den 31. december 2017
- 1. januar 2018 til og med den 31. december 2020
- 1. januar 2021 til og med den 31. december 2023
- 1. januar 2024 til og med den 31. december 2026

Bestemmelsen stiller ikke krav om, at efteruddannelsen skal fordeles ud over treårs-perioden. Der er således intet til hinder for, at alle efteruddannelses timer tages i ét år af efteruddannelsesperioden.

3.1. Nyuddannede revisorer

§ 3, stk. 2

Nyuddannede revisorer omfattes af reglerne fra den førstkommande 1. januar, og kravet om efteruddannelse reduceres forholdsmæssigt i forhold til den resterende del af den treårige efteruddannelsesperiode.

§ 3, stk. 3

For revisorer, der i et års sidste kvartal består den mundtlige revisoreksamen, og som godkendes som revisor i det følgende års første kvartal, indtræder pligten til at deltage i efteruddannelse med virkning fra den 1. januar i året efter, at revisorerne har bestået den mundtlige prøve.

Revisorer, der bliver godkendt i løbet af en treårs-periode, vil først kunne vælge alternativ 1 med en kompetenceevaluering ved påbegyndelse af en ny treårs-periode, se nærmere herom i afsnit 4.1. Nyuddannede revisor som bliver godkendt midt i en treårs-periode bliver således automatisk omfattet af alternativ 2 med minimum 120 timers efteruddannelse. Reduktionen i antallet af efteruddannelses timer for nyuddannede revisorer foretages først i de resterende 60 timer, jf. § 2, stk. 5, 2. pkt., og dernæst forholdsmæssigt i de timer, der er fordelt på de to fagområder, jf. § 2, stk. 5, 1. pkt.

Eksempel 1:

En revisor, der har bestået den mundtlige revisoreksamen i sidste kvartal i 2020, og som bliver godkendt revisor i januar 2021, påbegynder den første efteruddannelsesperiode den 1. januar 2021 og afslutter denne den 31. december 2023. Revisor kan ikke foretage reduktion i antallet af efteruddannelses timer og skal derfor gennemføre de påkrævede minimumstimer.

Eksempel 2:

En revisor, der består den mundtlige revisoreksamen i anden kvartal i 2021 og godkendes i løbet af 2021, påbegynder den første efteruddannelsesperiode den 1. januar 2022 og afslutter denne den 31. december 2023. Der reduceres således 1/3 af efteruddannelsen.

Det svarer til 40 timer af efteruddannelsen, da revisor udelukkende kan anvende alternativ 2 med 120 timers efteruddannelse i sin første efteruddannelsesperiode. Revisor skal derfor i denne efteruddannelsesperiode gennemføre 80 timers efteruddannelse.

Efteruddannelsestimerne skal fordeles således:

30 timer skal afholdes inden for revisions- og erklæringsområdet

30 timer skal afholdes inden for anden relevant lovgivning og faglige standarder

20 timer skal afholdes inden for områder, der relaterer sig til de to ovennævnte fagområder efter revisors individuelle behov. Hvis revisor er specialiseret inden for ét eller flere af de nævnte fagområder, skal timerne afholdes inden for dette område.

Eksempel 3:

En revisor, der godkendes i anden til fjerde kvartal i 2022, påbegynder den første efteruddannelsesperiode den 1. januar 2023 og afslutter denne den 31. december 2023. Der reduceres således 2/3 af efteruddannelsen.

Det svarer til 80 timer af efteruddannelsen, da revisor udelukkende kan anvende alternativ 2 med 120 timers efteruddannelse i sin første efteruddannelsesperiode. Revisor skal derfor i denne efteruddannelsesperiode gennemføre 40 timers efteruddannelse. Efteruddannelsestimerne skal fordeles således:

20 timer skal afholdes inden for revisions- og erklæringsområdet

20 timer skal afholdes inden for anden relevant lovgivning og faglige standarder.

Eksempel 4:

En revisor, der godkendes i løbet af anden til fjerde kvartal i 2020, påbegynder den første efteruddannelsesperiode den 1. januar 2021. Revisor skal dermed ikke afholde efteruddannelsestimer for perioden 1. januar 2018 – 31. december 2020.

4 Kapitel

To alternativer til opfyldelse af kravet om efteruddannelse

§ 2, stk. 1

En revisor kan fra den treårs-periode der begynder den 1. januar 2021, vælge mellem to alternativer til at opfylde kravene til efteruddannelse:

1. Revisor kan tilrettelægge sin efteruddannelse ud fra en årlig kompetenceevaluering i forhold til revisors arbejdsopgaver. Vælger revisor dette alternativ, skal revisor deltage i mindst 90 timers efteruddannelse inden for en treårs-periode, hvis revisor er tilknyttet en godkendt revisionsvirksomhed og mindst 60 timers efteruddannelse inden for en treårs-periode, hvis revisor ikke er tilknyttet en godkendt revisionsvirksomhed.

2. Revisor kan opfylde efteruddannelseskravet ved at deltage i mindst 120 timers efteruddannelse inden for en treårs-periode.

4.1. Alternativ 1

§ 2, stk. 1, nr. 1

Fra 2021 kan revisorer som noget nyt tilrettelægge sin efteruddannelse ud fra en årlig kompetenceevaluering i forhold til revisors arbejdsopgaver.

Vælges dette alternativ skal revisor deltage i mindst 90 timers efteruddannelse inden for en treårs-periode, hvis revisor er tilknyttet en godkendt revisionsvirksomhed og mindst 60 timers efteruddannelse inden for en treårs-periode, hvis revisor ikke er tilknyttet en godkendt revisionsvirksomhed. Der er ikke et minimumskrav til fordelingen af efteruddannelse inden for fagområderne.

Kompetenceevalueringen skal danne grundlag for revisors planlægning af sit efteruddannelsesbehov det kommende år. Med indførelsen af en kompetenceevaluering tilskyndes revisor til løbende at vurdere sit læringsbehov i forhold til de erklæringsopgaver, som revisor udfører, med henblik på at revisor tilrettelægger sin efteruddannelse, så revisors individuelle læringsbehov i størst muligt omfang afdækkes.

Revisorer, der ikke afgiver erklæringer eller ikke indgår i et revisionsteam, skal tilpasse sin efteruddannelse i forhold til de arbejdsopgaver, som revisor beskæftiger sig med.

4.1.1 Kompetenceevaluering

Kompetenceevalueringen anvendes til at kortlægge den enkelte revisors efteruddannelsesbehov og skal anvendes til at målrette efteruddannelsen til den enkelte revisors behov ved at tilskynde, at revisor reflekterer over læringsbehov og faktisk læring. Kompetenceevalueringen understøtter revisors planlægning af efteruddannelse for det kommende år og skal tage udgangspunkt i nuværende arbejdsopgaver samt eventuelle kommende arbejdsopgaver, som revisoren kender til på det tidspunkt, hvor kompetenceevalueringen udarbejdes.

Vælger revisor at tilrettelægge sin efteruddannelse ud fra en kompetenceevaluering, skal revisor hvert år foretage en kompetenceevaluering, hvor vedkommende skal dokumentere at have forholdt sig til de i efteruddannelsesbekendtgørelsens nævnte kompetenceområder inden for de to fagområder med henblik på en vurdering af, i hvilken grad området er relevant for den enkelte revisors arbejde, og hvorvidt dennes viden på området er vedligeholdt og opdateret. Revisor kan derudover selv angive yderligere kompetenceområder, som revisor vurderer relevante. Kompetenceevalueringen skal senest foretages ved udgangen af kalenderåret.

Da kompetenceevalueringen fungerer som planlægning vil det - som det også kendes fra revisionsprocessen - i nogle tilfælde være nødvendig at revurdere planlægningen, hvis der er opstået nye forhold. Det er derfor muligt at ændre i kompetenceevalueringen frem til den 1. april i det år, som kompetenceevalueringen vedrører. Selvom kompetenceevalueringen "låses" efter den 1. april er det ikke ensbetydende med, at revisor ikke kan afvige fra det planlagte, når der er forhold, der taler for det. Dette vil i så fald påvirke den efterfølgende kompetenceevaluering.

Ved at revisor tilrettelægger sin efteruddannelse på baggrund af en kompetenceevaluering kan det give mulighed for, at en række ikke-verificerbare læringsaktiviteter, eksempelvis selvstudie, kan anerkendes som efteruddannelse, såfremt revisor dokumenterer sin stillingtagen til relevansen af de gennemførte læringsaktiviteter.

Uanset at der for dette alternativ gælder et minimumstimekrav på henholdsvis 90 timer eller 60 timer for

efteruddannelse, kan der være tale om, at revisor ved sin vurdering af sit læringsbehov kommer frem til, at der skal tages efteruddannelse i et niveau, der er højere end minimumstimekravet.

4.1.2 Valg af alternativ 1

§ 2, stk. 3

Det er kun muligt at vælge alternativ 1 ved påbegyndelse af en ny treårs-periode. Revisorer, der bliver godkendt i løbet af en treårs-periode, vil ligeledes først kunne vælge alternativ 1 ved påbegyndelse af en ny treårs-periode.

Alternativ 1 med kompetenceevalueringen vælges ved, at revisor udfylder en digital kompetenceevaluering i Erhvervsstyrelsens IT-system, og indberetter kompetenceevalueringen senest den 1. april i det år, som kompetenceevalueringen vedrører. Ønsker en revisor at benytte alternativ 1 fra den treårs-periode, som begynder 1. januar 2021, skal revisor således senest have indberettet sin kompetenceevaluering inden den 1. april 2021.

Eksempel 1:

Revisorer, der vælger alternativ 1 i den treårs-periode, der begynder den 1. januar 2021, skal senest i december 2020 udarbejde en kompetenceevaluering for at planlægge den efteruddannelse, som revisor skal tage i 2021. Kompetenceevalueringen skal indberettes senest den 1. april 2021. Hvis kompetenceevalueringen ikke er indberettet senest den 1. april 2021, har det den konsekvens, at revisor i stedet bliver omfattet af 120 timers efteruddannelse i treårs-perioden 2021-2023.

Der skal indberettes en kompetenceevaluering i alle år i en treårs-periode for at revisor har valgt alternativ 1. Hvis kompetenceevalueringen ikke er indberettet senest den 1. april, har det den konsekvens at revisor bliver omfattet af alternativ 2. Hvis revisor i en igangværende treårs-periode ikke indberetter en kompetenceevaluering i styrelsens IT-system senest den 1. april, reduceres de 120 timer forholdsmæssigt til den resterende andel af treårs-perioden. Reduktionen foretages først i de 60 "frie" timer, således at revisor har minimum 30 timer inden for hvert af de 2 fagområder.

Eksempel 2:

Revisor har i udgangspunktet valgt alternativ 1 i treårs-perioden 2021-2023 ved at revisor har indberettet en kompetenceevaluering for 2021. Revisor har dog ikke indberettet en kompetenceevaluering senest den 1. april 2022. Revisor bliver derfor omfattet af alternativ 2 og skal i treårs-perioden 2021-2023 gennemføre 110 times efteruddannelse. Der reduceres således:

År 1: 1/3 af 90 timer

År 2: 1/3 af 120 timer

År 3: 1/3 af 120 timer

Eksempel 3:

Revisor har i udgangspunktet valgt alternativ 1 i treårs-perioden 2021-2023 ved at revisor har indberettet en kompetenceevaluering for både 2021 og 2022. Revisor har dog ikke indberettet en kompetenceevaluering i 2023. Revisor bliver derfor omfattet af alternativ 2 og skal i treårs-perioden 2021-2023 gennemføre 100 times efteruddannelse. Der reduceres således:

År 1: 1/3 af 90 timer

År 2: 1/3 af 90 timer

År 3: 1/3 af 120 timer

§ 2, stk. 4

En revisor, som har valgt alternativ 1, og ikke har været tilknyttet en godkendt revisionsvirksomhed, men som bliver tilknyttet en godkendt revisionsvirksomhed, skal inden for de seneste tre år have deltaget i mindst 90 timers efteruddannelse, forinden revisor kan afgive erklæringer efter revisorlovens § 1, stk. 2. Der er ikke krav om, at det skal ske inden for en fast treårs-periode, men inden for en periode på tre år beregnet fra datoen for revisors afgivelse af den første erklæring. Der er ikke en oplysningspligt til Erhvervsstyrelsen herom.

4.2. Alternativ 2

§ 2, stk. 1, nr. 2

Revisor kan opfylde efteruddannelseskrauet ved at deltage i mindst 120 timers efteruddannelse inden for en treårs-periode.

§ 2, stk. 5

Vælger revisor alternativ 2 skal revisor som minimum have 30 timer inden for hvert af de to fagområder. De resterende 60 efteruddannelsestimer skal fordeles på de to fagområder i henhold til revisors individuelle behov. Hvis revisor er specialiseret inden for et bestemt område, skal 30 efteruddannelsestimer være inden for dette område.

5 Kapitel

Efteruddannelsens niveau

§ 2, stk. 2

Den gennemførte uddannelse skal være på et passende fagligt niveau og hvis muligt og relevant på master niveau.

Kravet om at efteruddannelse skal være på master niveau er med bekendtgørelsen fra 2019 ændret til, at efteruddannelsen skal være på et passende fagligt niveau og hvis muligt på masterniveau. Med denne ændring er der åbnet op for at relevant læring på et passende fagligt niveau kan medregnes, selv om det ikke kan dokumenteres, at det er på masterniveau. Kravet er, at læringen er relevant og på et passende niveau i forhold til, at revisor erhverver de kompetencer, der er nødvendige for at bestride hvervet som offentlighedens tillidsrepræsentant. Denne ændring vil formentlig især have betydning for revisors adgang til at udvikle kompetencer inden for revisors professionelle færdigheder, hvor det kan være vanskeligt at dokumentere et masterniveau.

Masterniveau betyder, at der er tale om et fagligt niveau, der svarer den undervisning, der udbydes på cand.merc.aud uddannelserne samt andre kandidatuddannelser, der opfylder kravene til at kunne indstille sig til revisoreksamen. Det grundlæggende incitament for reglerne om efteruddannelse er at opretholde niveauet for revisors kompetencer og dermed kvaliteten af revisors erklæringsarbejde. Som udgangspunkt stilles der derfor krav om, at den gennemførte uddannelse svarer det uddannelsesniveau, som revisor har fulgt i forbindelse med revisoreksamen, hvis det er muligt at gennemføre efteruddannelse på dette niveau.

At undervisningen fagligt skal være på et passende fagligt niveau og hvis relevant på masterniveau, betyder ikke nødvendigvis, at underviserne selv skal have det akademiske masterniveau. En række praktikere vil have stor konkret indsigt og viden, som gør dem værdifulde i forbindelse med forståelsen og videreførelsen af eksempelvis nye og ændrede regler på et område. Det kan også i disse tilfælde være relevant at se på, hvem målgruppen for kurset er. Som udgangspunkt vil et kursus, der er målrettet til godkendte revisorer, forventes at have et passende fagligt niveau, så længe det faglige indhold af efteruddannelsen vedrører fagområderne revisions- og erklæringsområdet eller anden relevant lovgivning og faglige standarder.

I ERST-sag 2013-0034679 havde revisor undervist frisørelver i økonomiske forhold. Erhvervsstyrelsen vurderede i den konkrete sag, at undervisningstimerne ikke opfyldte kravene til at være afholdt på et passende fagligt niveau, og revisor kunne derfor ikke medregne undervisningstimerne som efteruddannelse.

Det er vigtigt i denne forbindelse at understrege, at det er revisors **eget ansvar** at vurdere, hvorvidt den gennemførte efteruddannelses faglige indhold er i overensstemmelse med revisorlovens § 4 samt efteruddannelsesbekendtgørelsen, herunder at det ikke har været muligt at gennemføre efteruddannelse på masterniveau.

Erhvervsstyrelsen kan afgive vejledende udtalelser i denne sammenhæng omkring lovgivningen vedrørende revisors efteruddannelse, men det vil ikke være muligt at få en forhåndsgodkendelse fra Erhvervsstyrelsen, på hvorvidt den planlagte eller gennemførte efteruddannelse er i overensstemmelse med revisorloven og bekendtgørelsen.

5.1. Klageadgang

RL § 51, stk. 1

I tilfælde af, at styrelsen træffer afgørelse om, at en revisor ikke har opfyldt revisorlovens krav om obligatorisk efteruddannelse, f.eks. fordi en del af den gennemførte efteruddannelse ikke opfylder de faglige krav, vil afgørelsen kunne indbringes for Erhvervsankenævnet.

I sidste ende vil den endelige vurdering af efteruddannelsens faglige indhold henhøre under domstolenes kompetence.

6 Kapitel

Efteruddannelsens to fagområder

§ 2, stk. 2

Efteruddannelsen omfatter to fagområder:

- 1) Revisions- og erklæringsområdet
- 2) Anden relevant lovgivning og faglige standarder

I bekendtgørelsen er nævnt en række eksempler på kompetenceområder, der kan medtages under hvert fagområde. Eksemplerne er ikke udtømmende.

Fagområder	Revisions- og erklæringsområdet	Anden relevant lovgivning og faglige standarder
Kompetenceområder	Retlige krav og faglige standarder for lovpligtig revision og anden erklæringsafgivelse, Faglig etik, Uafhængighed, Professionel skepsis og professionel dømmekraft, Risikostyring og intern kontrol, Digitalisering, Informationsteknologi, Finansiering og økonomistyring, Ledelse, Virksomheden og dens omgivelser, herunder nye forretningsmodeller m.m.	Retlige krav og standarder for udarbejdelse af årsregnskaber og konsoliderede regnskaber, Generel regnskabsteori- og principper, Internationale regnskabsstandarder, Regnskabsanalyse, Driftsbogholderi, Økonomistyring og internt regnskab, Selskabsret, Børsregulering, Finansiel regulering, Direkte og indirekte skatter, Hvidvasklovgivning, Patent- og varemærkeret, Reglerne om persondataskyttelse Anden lovgivning, som er relevant for revisors erklæringskunder

Kompetenceområderne er tilpasset til den internationale standard IES 8, Professional Competence for Engagement Partners Responsible for Audits of Financial Statements (Revised) som er udgivet af IAESB. IES 8 indeholder en række kompetenceområder og dertilhørende læringsmål for en underskrivende revisor. Denne opstilling danner grundlaget for, hvad der kan være omfattet af den obligatoriske efteruddannelse for revisorer.

Fagområdet "Indirekte og direkte skatter" er med bekendtgørelsen fra 2019 udgået som selvstændigt fagområde, men er indeholdt i "Anden relevant lovgivning og faglige standarder".

Efteruddannelsen skal være inden for ét af de to fagområder for at det kan medregnes. Som hidtil vil det ikke være muligt at medregne efteruddannelse, der alene vedrører revisors rolle som rådgiver, idet dette ikke er reguleret af revisorloven. I tilfælde af at kurset har elementer, der alene vedrører revisors rådgivningsvirksomhed, kan disse dele derfor ikke medregnes i det samlede timeantal. Kurser, hvor rådgivningsvirksomhed indgår som en naturlig del af emnet, som har betydning for revisors erklæringsafgivelse, vil kunne medregnes i det samlede timeantal.

Der kan opstå situationer, hvor den afholdte efteruddannelse kun delvist kan medregnes som efteruddannelse.

I ERST-sag nr. 2013-0034820 deltog revisor i et fire-dages kursus. Revisor fremlagde i sagen en dagsorden for kurset, hvoraf de forskellige lektioner på kurset fremgik. Erhvervsstyrelsen anerkendte, at revisor kunne medregne de lektioner, der faldt ind under de i den gældende bekendtgørelse nævnte fagområder. De lektioner, der ikke opfyldte kravene i efteruddannelsesbekendtgørelsens § 2, afviste Erhvervsstyrelsen imidlertid som efteruddannelse.

Som eksempler er digitalisering, ledelse, virksomheden og dens omgivelser, herunder nye forretningsmodeller m.m., hvidvasklovgivning og reglerne om persondataskyttelse nu positivt nævnt som emner, der kan medtages som efteruddannelse.

Det betyder imidlertid ikke, at eksempelvis et kursus, der generelt omhandler nye forretningsmodeller vil kunne medregnes som efteruddannelse. For at det kan medregnes som efteruddannelse, skal det faglige indhold vedrøre faglige områder, der er relevante for revisors virke inden for revisions- og erklæringsområdet samt anden relevant lovgivning og faglige standarder.

Eksempel 1:

For at ledelse kan medtages, skal efteruddannelsen være knyttet sammen med revisions- og erklæringsområdet. Deltagelse i generelle ledelseskurser kan fortsat ikke medregnes som efteruddannelse, mens kurser eller lederudviklingsforløb, der omhandler ledelse af eller ledelsesopgaver i tilknytning til revisionsprocessen vil kunne medregnes. Ledelseskurser målrettet ledelse af et revisionsteam vil derfor være omfattet. Ledelse hos kunden/virksomheden vil som udgangspunkt ikke være omfattet.

Eksempel 2:

Læringsaktiviteter inden for digitalisering skal være knyttet til revisions- og erklæringsområdet. Det er således ikke tilstrækkeligt, at læringsaktiviteter inden for digitalisering udelukkende er knyttet til revisors rådgivning af sine kunder. Kurser i værktøjer og teknologier, som fx kunstig intelligens, som er tilknyttet revisions- og erklæringsområdet vil være omfattet. Efteruddannelse til brug for forståelse af kundens digitale løsninger for at kunne forstå dennes forretning vil ligeledes som udgangspunkt være omfattet.

Det er ikke muligt for styrelsen at vurdere, om et kompetenceområde kan medtages som efteruddannelse alene ud fra en overskrift. Generelt gælder dog, at hvis et kompetenceområde skal kunne medtages, skal efteruddannelsen være relevant for revisors erklæringsafgivelse. Deltagelse i generelle kurser i ledelse, digitalisering, markedsføringsstrategi, salgstræning og opsøgning af nye forretningsområder m.v. kan fortsat ikke medregnes som efteruddannelse. Men eksempelvis vil kurser eller lederudviklingsforløb, der omhandler ledelse af eller ledelsesopgaver i tilknytning til revisionsprocessen kunne medregnes. Hvis et emne anses for at falde uden for efteruddannelsesbekendtgørelsens fagområder, kan efteruddannelsen ikke medregnes som lovpligtig efteruddannelse. Det essentielle er det faglige indhold, hvorfor det i tvivlstilfælde må bero på en konkret vurdering af den gennemførte efteruddannelse.

Eksempelvis er det Erhvervsstyrelsens vurdering, at informationssøgning, hvorved læringsmålet er at sætte revisor i stand til at finde relevant lovgivning og vejledninger m.v., herunder oplæring i anvendelse af en nyhedstjeneste ikke kan medtages som godkendt efteruddannelse efter den nye bekendtgørelse om efteruddannelse.

6.1.1 Fordeling af efteruddannelsestimer

Hvis revisor vælger alternativ 2 med 120 timers efteruddannelse inden for en treårs periode, gælder der et minimumskrav til fordelingen af timer inden for 2 fagområder. Der skal som minimum gennemføres:

§ 2, stk. 5

30 timer inden for revisions- og erklæringsområdet.

30 timer inden for anden relevant lovgivning og faglige standarder.

De resterende **60 timer** skal også relatere sig til de to fagområder efter revisors individuelle behov.

§ 2, stk. 5, 3. pkt.

Er revisor specialiseret inden for et eller flere områder, skal mindst **30 timer** relateres hertil. Har en revisor f.eks. specialiseret sig i skatteret og/eller ligger en væsentlig del af revisors opgaver inden for dette område, skal mindst 30 af de sidste 60 timer ligge inden for dette område.

Som hovedregel skal indholdet af efteruddannelsen have betydning for revisors erklæringsvirksomhed. Bestemmelsen tager således også højde for, at en revisor kan have valgt at specialisere sig inden for et specifikt område eller en specifik branche. Bestemmelsen tilgodeser derved også de personer, der f.eks. er beskæftiget i en specialafdeling inden for bl.a. skat, rekonstruktion, m.v., hvor revisor dagligt arbejder inden for et konkret og meget specifikt fagområde. Det kan endvidere være personer, der arbejder inden for en specifik branche, hvorfor de må anses for at være specialiseret inden for den pågældende branche eller sektor.

Revisor kan dermed tilrettelægge sin efteruddannelse, så de resterende 60 timer anvendes på efteruddannelse, som sikrer, at vedkommende kan opfylde kravene til kompetence efter revisorlovens § 16, stk. 1 og stk. 3.

Vælger revisor alternativ 1 og udarbejder en kompetenceevaluering, gælder der ikke et minimumskrav til fordelingen af efteruddannelse inden for de to fagområder. Baggrunden for dette er, at revisor i forbindelse med kompetenceevalueringen kortlægger, hvad revisors efteruddannelsesbehov er.

Certificerede revisorer

§ 4, stk. 1

Revisorer, der er certificeret af Finanstilsynet i medfør af § 199, stk. 1, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed til enten revision af pengeinstitutter og realkreditinstitutter eller revision af forsikringselskaber og tværgående pensionskasser skal inden for en periode på 3 år yderligere deltage i 60 timers efteruddannelse inden for revision af finansielle virksomheder.

Revisor skal årligt deltage i minimum 15 timers særlig efteruddannelse for certificerede revisorer.

§ 6

Revisorer, som er certificeret til revision af pengeinstitutter og realkreditinstitutter, skal som minimum afholde følgende efteruddannelse:

1) 15 timer inden for regnskabsaflæggelse, solvensopgørelse, kapitaldækningsregler samt ledelse og styring af penge- og realkreditkreditinstitutter med særligt fokus på kreditområdet, markedsrisiko, operationelle risici, likviditetsrisici og IT-sikkerhed, herunder balanceprincippet, obligationsudstedelse, kapitalcenterstruktur, hæftelsesforhold, samt store engagementer, og

2) 15 timer inden for revision, herunder de for kreditinstitutter specifikke dele af bekendtgørelsen om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner, særlige udfordringer ved revision af skønsmæssige poster, klassifikation, indregning, måling og værdiansættelse. Samt revision af generelle og programmerede kontroller i IT-systemer i pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

§ 7

Revisorer, som er certificeret til revision af forsikringselskaber og tværgående pensionskasser, skal som minimum afholde følgende efteruddannelse:

1) 15 timer inden for regnskabsaflæggelse, solvensopgørelse, samt ledelse og styring af forsikringselskaber og tværgående pensionskasser med særligt fokus på forsikringsmæssige risici, investeringsområdet, operationelle risici og IT-sikkerhed, herunder genforsikring, investeringsaktiver, teknisk grundlag, rentekurver, kontribution, pensionsafkastbeskatningsloven, aktuarmæssige modeller samt afløbsnoter, og

2) 15 timer inden for revision, herunder de for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser specifikke dele af bekendtgørelsen om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle

koncerner, særlige forhold ved revision af skønsmæssige poster, herunder klassifikation, indregning, måling og værdiansættelse, samt revision af generelle og programmerede kontroller i IT-systemer i forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

I ERST-sag 2014-9061 havde en række certificerede revisorer deltaget i et kursus vedrørende revision af forsikringsselskaber. En del af kurset omfattede emnet Aktuel skat og Moms.

Erhvervsstyrelsen udtalte, at i det omfang, at emnet relaterede sig til pensionsafkastbeskatningsloven, kunne det pågældende emne medregnes efter § 7, nr. 1.

Hvis emnet derimod vedrørte undervisning i eksempelvis skatter og afgifter i f.eks. banker, skulle kurset medregnes under fagområdet direkte og indirekte skatter, jf. efteruddannelsesbekendtgørelsens § 2, stk. 2, nr. 3. Efter de nugældende regler vil det så medføre, at kurset skal medregnes under fagområdet Anden relevant lovgivning og faglige standarder.

§ 5

Begge grupper af certificerede revisorer skal derudover som minimum afholde 30 timers efteruddannelse inden for lov om finansiel virksomhed, herunder centrale bestemmelser, omfang af tilladelser, forståelse af finansielle virksomheder og tjenesteydelser leveret af sådanne virksomheder, introduktion til ledelse og styring af pengeinstitutter, realkreditinstitutter, forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser, bekendtgørelsen om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner, herunder generel og specifik afrapportering til tilsynsmyndigheder.

I ERST-sag 2014-7011 havde revisor deltaget i et udvalg under Revisornævnet, der varetog en specialbehandling af revisionen af en konkret finansiel virksomhed.

Erhvervsstyrelsen udtalte, at i det omfang deltagelsen i udvalget

vedrørte de emner, der er oplyst i efteruddannelsesbekendtgørelsens §§ 5 og 6, kunne revisor medregne udvalgsarbejdet som efteruddannelse.

7.1 Revisorer med to certificeringer

§ 4, stk. 2

For revisor, der er certificeret af Finanstilsynet til at revidere begge grupper af finansielle virksomheder, gælder der en særlige regel om, at der som minimum skal afholdes følgende efteruddannelsestimer:

- 30 timers efteruddannelse inden for de i § 5 omfattede fagområder
- 15 timers efteruddannelse inden for de i § 6, nr. 1 omfattede fagområder
- 15 timers efteruddannelse inden for de i § 6, nr. 2 omfattede fagområder
- 15 timers efteruddannelse inden for de i § 7, nr. 1 omfattede fagområder
- 15 timers efteruddannelse inden for de i § 7, nr. 2 omfattede fagområder

Den revisor, der er certificeret til at revidere begge grupper af finansielle virksomheder, skal dermed over en treårig periode afholde mindst 90 timers efteruddannelse inden for finansiell revision.

Hvis revisor har begge certificeringer og har valgt alternativ 1 (kompetenceevaluering), kan revisor medregne 30 timer af den generelle efteruddannelse, hvis timerne opfylder kravene til efteruddannelse af hhv. pengeinstitutter og realkreditinstitutter eller forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser som nævnt i bekendtgørelsens §§ 6 og 7. Det betyder, at revisor i alt skal have minimum 150 timers efteruddannelse som skal udgøres af minimum 90 timers generel efteruddannelse og minimum 60 timers særlig efteruddannelse.

En revisor, der har begge certificeringer og har valgt alternativ 2 (120 timers efteruddannelse), kan medregne 30 timer af den generelle efteruddannelse relateret til et eller flere områder, som revisor er specialiseret inden for, hvis timerne opfylder kravene til efteruddannelse af hhv. pengeinstitutter og realkreditinstitutter eller forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser som nævnt i bekendtgørelsens §§ 6 og 7. Det betyder, at revisor i alt skal have minimum 180 timers efteruddannelse som skal udgøres af minimum 120 timers generel efteruddannelse og minimum 60 timers særlig efteruddannelse.

Struktureret coachingforløb på arbejdspladsen, selvstudie og læring på ekstraordinære områder kan ikke anvendes til opfyldelse af den særlige efteruddannelse for certificerede revisorer, jf. afsnit 8.5-8.7.

8 Kapitel

Efteruddannelsens form

Efteruddannelse kan gennemføres ved verificerbare læringsaktiviteter, som angivet i bekendtgørelsens kapitel 2. En verificerbar læringsaktivitet kan bevises objektivt, og bevis kan efterprøves og gemmes i enten skriftlig eller elektronisk form.

Efteruddannelse kan antage forskellige former. Kapitel 2, Efteruddannelsens form har **udtømmende** taget stilling til, hvilke former efteruddannelsen kan tage.

Det er muligt at opfylde revisorlovens krav om efteruddannelse ved deltagelse i følgende former for aktiviteter:

1. Deltagelse i kursus
2. Fagteknisk udvalgsarbejde
3. Undervisnings- og foredragsvirksomhed
4. Forfattervirksomhed
5. Struktureret coachingforløb på arbejdspladsen
6. Selvstudie
7. Læring på ekstraordinære områder

Erhvervsstyrelsen har i en række sager afvist at godkende timer, som revisorer har registreret som efteruddannelse, men hvor der reelt set var tale om tidsforbrug, som revisor havde afholdt som led i sin sædvanlige arbejdsfunktion.

I ERST- sag 2015-3346 fandt Erhvervsstyrelsen, at timer som afholdes som led i revisors arbejdsfunktion ikke kan medregnes som efteruddannelse. Afholdte timer som henholdsvis intern kvalitetskontrollant og afholdte timer til opdatering af revisionsvirksomhedens kvalitetsstyringssystem, kan således ikke medregnes som efteruddannelse. Styrelsen bemærkede endvidere, at såfremt revisor som led i opdateringen af kvalitetsstyringssystemet og som den interne kvalitetskontrollant f.eks. havde modtaget undervisning, der efterlevede kravene i § 2, stk. 2, i dagældende bekendtgørelse nr. 1289 af 12. december 2008, kunne revisor konkret have medregnet timer som efteruddannelse.

I ERST-sag nr. 2013-0034879 har Erhvervsstyrelsen afvist at godkende tidsforbrug brugt på en regnskabskontrolsag som efteruddannelse. I den pågældende sag havde en godkendt revisor, der havde taget arbejde uden for revisorbranchen, medregnet sit

arbejde vedrørende besvarelse af en regnskabskontROLSag, som Erhvervsstyrelsen havde rejst mod den virksomhed, som revisor var ansat i. Erhvervsstyrelsen fandt ikke, at timerne kunne medregnes som efteruddannelse, idet arbejdet blev udført som led i revisorens nuværende arbejdsfunktion, og derfor ikke var omfattet af de nævnte former for efteruddannelse.

I ERST-sag nr. 2013-0034878 har Erhvervsstyrelsen afvist, at en revisor kunne medregne timer afholdt på deltagelse i bestyrelsesmøder og møder i revisionskomitéer. Den pågældende revisor havde taget arbejde i en privat virksomhed uden for revisorbranchen. Revisor deltog i bestyrelsesmøderne som led i sin arbejdsfunktion i virksomheden. Revisor havde medregnet de dele af bestyrelsesmøderne, der blandt andet vedrørte gennemgang af revisionsprotokollater.

8.1. Deltagelse i kursus

§ 8, stk. 1

Efteruddannelse kan ske ved deltagelse i kurser. Dette kan både være interne kurser og eksterne kurser udbudt af en professionel kursusudbyder, herunder både nationale og internationale seminarer eller konferencer.

Ved interne kurser forstås kurser, som en revisionsvirksomhed udbyder til sine ansatte inden for de to fagområder. Der kan være tale om, at kurset udøves af interne undervisere, dvs. ansatte i revisionsvirksomheden, ligesom der kan være tale om udefra kommende undervisere.

Som eksempel på internationale kurser kan nævnes deltagelse i internationale konferencer afholdt af den revisionsvirksomhed, hvori revisor er ansat, eller af det internationale netværk, som revisor er medlem af eller kurser, der er godkendt som CPD (Continuing Professional Development) under ICAEW (The Institute of Chartered Accountants in England and Wales), som efter omstændighederne vil kunne medregnes som efteruddannelse. Endvidere vil deltagelse i kurser i IFAC-samt FEE-regi kunne medregnes som efteruddannelse.

Revisors deltagelse i ERFA-grupper kan også medregnes som efteruddannelse, forudsat, at undervisningen har et tilstrækkeligt fagligt niveau.

§ 8, stk. 2.

E-learning eller anden it-baseret undervisning kvalificeres også som efteruddannelse. Som eksempler herpå kan nævnes online kurser, webinar mv.

I vurderingen af, om kurset er på et passende fagligt niveau og hvis muligt og relevant på masterniveau, skal der lægges vægt på såvel indhold som kursusudbyderen, ligesom der kan lægges vægt på, hvem der er målgruppen for det pågældende kursus.

Bestemmelsen begrænser ikke omfanget af revisors deltagelse i kurser, herunder, om alle efteruddannelsestimer kun bruges på kurser. Det er dog vigtigt at holde sig for øje, at der ikke kan være tale om deltagelse i kurser, der indholdsmæssigt svarer et allerede gennemført kursus i en efteruddannelsesperiode. Bestemmelsen indeholder således implicit en begrænsning, der indebærer, at indholdet af kurser væsentligt skal adskille sig fra hinanden, idet kurser med et overvejende element af gentagelser vil medføre, at det pågældende kursus ikke kan tælles med mere end én gang. Det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. I forlængelse heraf må det dog anføres, at deltagelse i årlige ajourføringskurser inden for regnskab, revision og skat anerkendes uden videre på trods af, at der vil være en grad af gentagelser på disse kurser.

Overordnet kan det siges, at et givent kursus eller kursusforløb skal have gavnlig indflydelse på revisors opgavevaretagelse, og dermed have en positiv effekt i retning af højnelse og/eller vedligeholdelse af revisors kompetence inden for de områder, der er relevante for revisors erklæringsafgivelse som offentlighedens tillidsrepræsentant.

Tidsforbrug brugt på transport til og fra kursusstedet kan ikke medregnes som efteruddannelse.

Ligeledes kan frokoster og morgenmad og lign., der tilbydes deltagerne forud for kursets start eller efter kursets afslutning ikke medregnes som efteruddannelse.

§ 8, stk. 3

En kursuslektion á 45 minutters varighed udgør 1 times efteruddannelse. Der kan dog ikke medregnes flere timer som efteruddannelse end den samlede varighed af et kursus.

8.1.1 Særligt vedrørende kurser

Erhvervsstyrelsen har i forbindelse med kontrollen af revisorerne efteruddannelse gennemgået en række kurser, for at påse, at kurset dels opfylder et tilstrækkeligt fagligt niveau, og dels om kurset falder ind under fagområderne.

Nedenstående er et udpluk af de kurser, som Erhvervsstyrelsen har taget stilling til ved kontrollen.

I ERST-sag 2013-0034879 havde revisor deltaget i to kurser vedrørende lejeret. Erhvervsstyrelsen anerkendte, at revisor kunne medregne kurset under fagområdet "Revisions- og erklæringsområdet", idet kursernes indhold gjorde revisor i stand til at forstå lovgivningen for virksomheder med udlejning af ejendomme.

Generelle IT-kurser opfylder ikke kravene til at kunne medregnes som efteruddannelse. Derimod kan IT-kurser, der er målrettet til det formål, at deltageren skal kunne udføre arbejdsopgaver som revisor medregnes som efteruddannelse.

I ERST-sag 2013-0034687 havde revisor medregnet et kursus "Excel 2010 Videregående" som efteruddannelse. Erhvervsstyrelsen afviste, at kurset kunne medregnes som efteruddannelse. Styrelsen vurderede, at kurset var for generelt i forhold til kravet om at være afholdt på et passende fagligt niveau.

I ERST-sag 2014-7011 havde en revisionsvirksomhed oprettet en ny afdeling, og der blev ansat en række medarbejdere til afdelingen, herunder mindst én godkendt revisor. I den forbindelse modtog medarbejderne i den nye afdeling undervisning i brugen af revisionsvirksomhedens kvalitetsstyringssystemer. Erhvervsstyrelsen vurderede, at den interne undervisning til medarbejderne havde til formål at oplære de nye medarbejdere, inklusiv en godkendt revisor, i brugen af den større revisionsvirksomheds kvalitetsstyringssystemer, og dermed understøtte, at medarbejderne udførte og dokumenterede revisionen af kunderne i

overensstemmelse med revisionsvirksomheds retningslinjer. De godkendte revisorer kunne derfor medregne deltagelsen i undervisningen som efteruddannelse.

8.1.2 Dokumentation for deltagelse i kurser

§ 15, stk. 1

Revisor skal kunne dokumentere sin deltagelse i interne og eksterne kurser samt E-learning eller anden it-baseret undervisning.

Revisors deltagelse i et kursus kan eksempelvis dokumenteres ved en underskrevet deltagerliste, en efterfølgende bekræftelse på deltagelse fra kursusudbyderen, anvendelse af en QR-kode, som kursusdeltagerne skal indscanne, mv. Kursusudbyder skal således kunne verificere, at revisor har deltaget for at kunne udstede et kursusbevis. Dokumentation for tilmelding og evt. betaling er ikke i sig selv tilstrækkelig til at dokumentere revisors deltagelse.

§ 15, stk. 2

Dokumentationen for revisors deltagelse i kurser skal som minimum indeholde oplysninger om:

- Navn på kursusudbyder,
 - Beskrivelse af kursets indhold, og hvem der har forestået undervisningen, og
 - Den tidsmæssige udstrækning samt eventuelt faglig fordeling af emner på kurset.
- Dokumentationen for revisors deltagelse kan foreligge i form af et fysisk eller elektronisk kursusbevis eller som en bekræftelse fra kursusudbyder, eksempelvis i form af en e-mail.

Dokumentationen for ERFA-møder kan foreligge eksempelvis i form af referater over ERFA-mødet med bl.a. oplysninger om mødedeltagere, dagsordenspunkter, de deltagende revisorers indlæg mv.

8.1.3 Dokumentation for deltagelse i E-learning eller anden it-baseret undervisning

Som anført ovenfor kan også E-learning eller anden it-baseret undervisning kvalificeres som efteruddannelse. Det forudsættes imidlertid, at deltagelse i E-learning kan dokumenteres på en entydig måde, eksempelvis ved at kursusudbyderen anvender IT-programmer eller lignende til at dokumentere, at revisor har deltaget i kurset, samt at den tidsmæssige udstrækning er i overensstemmelse med det normerede.

I ERST-sag 2015-1054 havde en revisionsvirksomhed afholdt et webinar for de godkendte revisorer i revisionsvirksomheden. Revisionsvirksomheden anvendte IT-programmet Lync til at sikre, at

de godkendte revisor var logget ind på webinarret via deres computere, og revisionsvirksomheden registrerede derpå de deltagende godkendte revisorers navne.

Erhvervsstyrelsen vurderede, at IT-programmet kunne anvendes til at dokumentere de godkendte revisorers tilstedeværelse foran computeren under afviklingen af hele webinarret.

Ovenstående sag eksemplificerer, hvordan kursusudbydere kan anvende IT-programmer til at dokumentere revisors deltagelse i E-learning eller anden it-baseret undervisning.

Kursusudbydere kan også anvende andre IT-programmer og metoder til at dokumentere revisorernes tilstedeværelse under afviklingen af E-learning eller anden it-baseret undervisning, eksempelvis løbende tests under kurssets afvikling eller en afsluttende prøve af revisorerne om kurssets indhold. En anden løsningsmodel er, at revisor skal indscanne en QR-kode eksempelvis med sin telefon. Det er dog essentielt, at koden alene er tilgængelig under selve kurset. Desuden er det en forudsætning, at kursusudbyderen har sikret, at indscanningen af QR-koden registreres, således at kursusudbyderen efterfølgende kan se, hvem der har scannet QR koden og dermed har deltaget i kurset.

Det er ikke tilstrækkeligt, hvis kursusudbyder alene udsteder et kursusbevis uden at have verificeret, at revisor har deltaget. Det skal kunne dokumenteres, at revisor har deltaget i/lyttet til E-learningen eller anden it-baseret undervisning.

8.2. Fagteknisk udvalgsarbejde

§ 9, stk. 1

Deltagelse i fagteknisk udvalgsarbejde anses for efteruddannelse. Ligesom det er tilfældet med kursusdeltagelse, vil både internt og eksternt fagteknisk udvalgsarbejde kunne udgøre efteruddannelse.

For så vidt angår internt fagteknisk udvalgsarbejde kan der f.eks. være tale om deltagelse i virksomhedens interne udvalg inden for revision, regnskab eller skat, herunder i forbindelse med analyse og behandling af ny lovgivning på relevante områder. Det kan endvidere tænkes at være udvikling af kursus- og uddannelsesmateriale, forudsat at det pågældende kursus opfylder de faglige krav, jf. ovenfor.

Internt fagteknisk arbejde forudsætter en vis struktur og kvalitetssikring, og der bør være taget stilling til de forhold, der gør sig gældende i forbindelse med dokumentation af arbejdet.

I ERST-sag nr. 2012-0033031 afviste Erhvervsstyrelsen at anerkende, at en revisor kunne medregne timer afholdt som internt fagteknisk

udvalg som efteruddannelse. Revisor drev sin revisionsvirksomhed som enkeltmandsvirksomhed. Revisor havde i den forbindelse medregnet timer medgået til udvikling af revisionsvirksomhedens kvalitetsstyringsstyringssystem, revisionsmanualer, standardregnskaber mv. Revisor oplyste, at han drev en lille revisionsvirksomhed, og han var selv "udvalget".

ERST udtalte i forbindelse med sagen, at:

"Det fremgår af vejledningen, at internt udvalgsarbejde forudsætter en vis struktur og kvalitetssikring, og at der bør være taget stilling til de forhold, der indgår i dokumentationskravene.

En vis struktur må indebære, at internt udvalgsarbejde må have en form for formaliseret struktur, der er taget stilling til, forinden udvalgsarbejdet påbegyndes. Det kan være i form af et kommissorium, eller det er en del af virksomhedens kvalitetsstyringssystem, hvor der i det mindste er taget stilling til de forhold, der kræves for at kunne dokumentere udvalgsarbejdet med henblik på at kunne medregnes som lovpligtig efteruddannelse. Det må ligeledes indebære, at udvalgets formål er fastlagt eller beskrevet af revisionsvirksomheden eller de personer, der har nedsat udvalget.

Der må endvidere være taget stilling til kvalitetssikring af udvalgsarbejdet. Det kan f.eks. være i form af rapportering til en overordnet, som har det faglige ansvar for det område, udvalget omhandler eller ved inddragelse af eksterne parter.

Et udvalg forudsætter umiddelbart efter styrelsens opfattelse, at der deltager flere personer i udvalget."

I EAN-sag nr. 2013-0034041 stadfæstede Erhvervsankenævnet styrelsens afgørelse. Erhvervsankenævnet fastslog, at det af revisor påberåbte internt foretagne arbejde i revisionsvirksomheden ikke

kunne anses for efteruddannelse i form af internt fagteknisk udvalgsarbejde.

Ved eksternt udvalgsarbejde menes alt andet fagteknisk udvalgsarbejde, hvor der er behov for en revisorfaglig kompetence. Arbejdet skal således falde inden for de to fagområder.

§ 9, stk. 2

Deltagelse i arbejdet i Revisornævnet, Revisorrådet og revisorforeningernes fagtekniske udvalg og lignende udvalg kvalificerer som efteruddannelse.

Arbejdet i disse organer er kendetegnet ved at omhandle de for revisorer gældende regler. De revisorer, der deltager i dette arbejde, vil naturligt skulle opretholde en høj faglig viden. De skal således løbende sætte sig ind i de til enhver tid gældende regler for revisorer, hvorfor deres deltagelse i arbejdet i disse organer vil kunne kvalificeres som efteruddannelse.

Revisorforeningernes fagtekniske udvalg omfatter bl.a., Etik Udvalg, Kvalitets Udvalg, Regnskabsteknisk Udvalg, Revisionsteknisk Udvalg, Skatteudvalget og Responsumudvalget under FSR – Danske Revisorer.

Også deltagelse i erhvervsorganisationernes fagtekniske udvalg vil kunne medregnes som efteruddannelse, forudsat at udvalgenes fagområder opfylder de krav, der følger af bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

§ 9, stk. 3

1 times fagteknisk udvalgsarbejde udgør 1 times efteruddannelse, dog med den begrænsning, at det skal angives, hvilken tidsmæssig og faglig indsats den pågældende revisor har bidraget med. Til gengæld for denne begrænsning er det muligt at medregne evt. forberedelsestid.

8.2.1 Dokumentation af udvalgsarbejde

§ 16

Revisor skal kunne dokumentere sin deltagelse i fagteknisk udvalgsarbejde.

Revisor skal som minimum kunne dokumentere:

- 1) Det pågældende udvalgs arbejde
- 2) Udvalgsarbejdets målgruppe
- 3) Den tidsmæssige udstrækning af udvalgsarbejdet, og
- 4) Den tidsmæssige og faglige indsats, som revisor har bidraget med

Den sidste betingelse betyder, at en revisor ikke kan godskrive, at han eller hun har deltaget i f.eks. 100 timer i et udvalg, hvis vedkommendes reelle indsats "kun" har udstrakt sig til 40 timer.

8.3. Undervisnings- og foredragsvirksomhed

§ 10

Undervisnings- og foredragsvirksomhed samt hverv som eksaminator og censor kan kvalificeres som efteruddannelse. Det kan dog anføres, at det kun kvalificeres som efteruddannelse, såfremt revisors egen deltagelse ville opfylde kravene til efteruddannelse. Det er et krav, at undervisnings- og foredragsvirksomheden samt eksaminator- og censorhvervet skal foregå på et passende fagligt niveau og hvis muligt og relevant på master niveau. Det vil derfor som udgangspunkt ikke være tilstrækkeligt eksempelvis at undervise på handelsskoler eller lignende. Derimod kan undervisning på HA og HD-niveau nu være omfattet, selvom uddannelserne ikke opfylder kravene til at være på masterniveau. I vurderingen af om undervisnings- og foredragsvirksomhed samt eksamination og censorhverv er på et passende fagligt niveau skal der lægges vægt på indholdet af undervisningen/foredraget, ligesom der skal lægges vægt på, hvem der er målgruppen for undervisningen/foredraget.

F.eks. kan undervisning i en ERFA-gruppe for revisorer medregnes som efteruddannelse.

Under begrebet censorvirksomhed hører også opgaveretning i forbindelse med aflæggelse af eksamen. Dette gælder desuden opgaveretning i forbindelse med interne eksamener i revisionsvirksomhederne. Tilsvarende vil tidsforbrug, der er anvendt til at rette skriftlige besvarelser til prøveeksamener henhøre under begrebet censorvirksomhed.

§ 10, stk. 2

Da undervisning og foredrag normalt vil forudsætte forudgående forberedelse, vil en lektion på 45 minutters varighed i alt svare til 2 timers efteruddannelse.

Som ved kursusdeltagelse må det også her forudsættes, at der ikke er tale om undervisningsvirksomhed, der gentages med et overvejende identisk indhold. Undervisning med samme kursusindhold inden for en kortere tidsperiode kan således kun medregnes én gang. Er emnet det samme, men er angrebsvinklen og målgruppen forskellig for de enkelte kurser, kan de efter omstændighederne evt. tælle med. En underviser, der f.eks. har været på et 1-dagskursus i IFRS og efterfølgende underviser medarbejdere i det samme stof, vil derfor kun kunne medregne kurset én gang.

Hvervet som eksaminator tæller tidsmæssigt dobbelt i forhold til eksaminationstiden. En eksamination på 1½ time vil således svare til 3 timers efteruddannelse. Hvervet som censor tæller tidsmæssigt svarende til det faktiske tidsforbrug, dvs. at der hertil ikke medregnes nogen form for forberedelse.

Som anført ovenfor vil revisors deltagelse i årlige opdateringskurser kunne kvalificeres som efteruddannelse, selvom der må antages at være et element af gentagelse fra år til. Det samme gør sig gældende for den revisor, der foretager undervisningen.

Hvis et kursus udbydes af flere undervisere, vil det være en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, hvor mange efteruddannelsestimer, der kan medregnes. Underviserne kan medregne alle timerne, såfremt undervisningen samlet er sket i fællesskab. Er der alene tale om, at underviserne varetager en del af undervisningen, f.eks. ved at den ene underviser om formiddagen og den anden om eftermiddagen, vil timerne blive fordelt forholdsvis i forhold til den enkeltes andel i undervisningen. Såfremt en underviser fortsætter kurset som kursist, kan denne medregne de sidste timer af kurset som efteruddannelse.

8.3.1 Opgørelse af tidsforbrug for eksaminator og censor

§ 10, stk. 3

Hverv som eksaminator tæller tidsmæssigt dobbelt i forhold til eksaminationstiden. Hverv som censor tæller tidsmæssigt til eksaminationstiden. Hverv som vejleder på et kandidatspeciale tæller tidsmæssigt med 1/3 af de for hvervet tildelte timer. Hverv som censor ved eksaminationen på et kandidatspeciale tæller tidsmæssigt til de af uddannelsesinstitutionen normerede timer.

Erhvervsstyrelsen har i en konkret forespørgsel taget stilling til opgørelsen af efteruddannelsestimer, når revisor udpeges som enten 1. retter eller 2. retter på den skriftlige eksamen for statsautoriserede revisorer.

Det er styrelsens vurdering, at efteruddannelsestimerne skal opgøres i forhold til eksamenstiden for den skriftlige eksamen for statsautoriserede revisorer, mens antallet af eksamensopgaver, som revisor gennemgår, ikke påvirker opgørelsen af efteruddannelsestimerne.

Den revisor, der er udpeget som 1. retter på den skriftlige eksamensopgave kan sidestilles som en eksaminator, mens 2. retter på den skriftlige eksamensopgave kan sidestilles som censor i henhold til efteruddannelsesbekendtgørelsens § 10, stk. 1. Revisorerne kan derfor medregne følgende efteruddannelsestimer som henholdsvis 1. og 2. retter ved den skriftlige eksamensopgave:

Modul A (2 timers eksamen), 1. retter kan medregne 4 timer, 2. retter kan medregne 2 timer.

Modul B (6 timers eksamen), 1. retter kan medregne 12 timer, 2. retter kan medregne 6 timer.

Modul C (4 timers eksamen), 1. retter kan medregne 8 timer, 2. retter kan medregne 4 timer.

8.3.2 Dokumentation af undervisnings- og foredragsvirksomhed

§ 17

Revisor skal kunne dokumentere efteruddannelse i form af undervisnings- og foredragsvirksomhed, eksaminator og censorhverv samt hverv som vejleder på et kandidatspeciale.

Revisor skal som minimum dokumentere:

- 1) Målgruppen for undervisningen, foredraget, eksamenen eller kandidatspecialet,
- 2) Det faglige indhold af undervisningen, foredraget, eksamenen eller kandidatspecialet, samt
- 3) Den tidsmæssige udstrækning af undervisnings- og foredragsvirksomheden, eksaminations- og censorhvervet eller de for hvervet tildelte vejledertimer.

8.4. Forfattervirksomhed

§ 11, stk. 1

Forfattervirksomhed anses som efteruddannelse, hvis den pågældende har skrevet eller været med til at skrive et faglitterært værk, der udgives af et forlag, en faglig artikel, der offentliggøres i et tidsskrift efter forudgående kontrol, eller en forskningsafhandling, herunder en ph.d., som ligger inden for fagområderne i bekendtgørelsen.

Som det gælder for de øvrige efteruddannelsesformer, vil der også her være et krav om, at værket, artiklen eller afhandlingen som minimum er på et vist fagligt niveau.

I ERST-sag 2013-0034897 har Erhvervsstyrelsen afvist at anerkende, at revisor som efteruddannelse kunne medregne timer forbrugt som medredaktør for et fagblad. Erhvervsstyrelsen foretog en vurdering af artiklernes indhold og vurderede, at artiklerne ikke havde et passende fagligt niveau. Erhvervsstyrelsen vurderede, at artiklerne ikke var målrettet til personer, der havde et passende fagligt niveau.

”Forlag” skal forstås bredt, idet også revisionsvirksomhedernes egne udgivelser kan være omfattet, forudsat at de opfylder det faglige niveau.

For så vidt angår tidsskrifter vil der oftest være tale om Revision & Regnskabsvæsen, Tidsskrift for Skatter og Afgifter, Ugeskrift for Retsvæsen o. lign. Tilsvarende tidsskrifter i udlandet må desuden anses for at være omfattet. Afgørende vil være den forudgående kontrol, der foretages forinden offentliggørelse af værket.

§ 11, stk. 2

Efteruddannelsen medregnes ved at omregne antal skrevne tegn. 2340 tegn (uden mellemrum) omregnes således til 1 times efteruddannelse.

Hvis der har deltaget flere i udarbejdelsen af værket, artiklen eller afhandlingen, beregnes den enkelte revisors efteruddannelse på grundlag af den enkeltes andel i værket, artiklen eller afhandlingen.

8.4.1 Dokumentation af forfattervirksomhed

§ 18

Dokumentationen skal som minimum indeholde en henvisning til det foreliggende skriftlige materiale samt oplysning om målgruppen for det skriftlige materiale, ligesom det skal fremgå heraf, hvilken andel den pågældende revisor har i værket, artiklen eller afhandlingen.

8.5. Struktureret coachingforløb på arbejdspladsen

§ 12

Et struktureret coachingforløb kan medtages som efteruddannelse, forudsat at det er relevant for revisors arbejdsopgaver. Coachingforløbet skal vedrøre de to fagområder. Derudover er det en betingelse, at der forud for forløbet er fastsat konkrete læringsmål for forløbet, og det faglige niveau kan dokumenteres.

Ved et struktureret coachingforløb på arbejdspladsen forstås en fokuseret læring tilpasset revisor eller en mindre gruppe af revisorer. Ved coaching af en gruppe revisorer kan fælles læringsmål fastlægges, men den enkelte revisor skal dokumentere eget læringsudbytte for læringsmålene.

Det er et krav, at den person, som underviser er egnet og kvalificeret til at kunne udføre coaching til opfyldelse af de konkrete læringsmål. Der stilles som sådan ikke et krav om erfaringsmæssig forskel mellem revisor og den person, der underviser, men i praksis må det antages, at underviser som oftest vil have mere erfaring inden for det kompetenceområde, som coachingen vedrører. I tvivlstilfælde må det bero på en konkret vurdering af den gennemførte/udførte coaching.

§ 12, stk. 2

Revisor kan maksimalt medregne 30 timers efteruddannelse fra coachingforløb inden for en treårsperiode. Timebegrænsningen gælder for både revisor og underviser.

En times coachingforløb udgør en times efteruddannelse for både revisor og underviser. Derudover stilles der ikke krav om fx sammenhængende sessioner af en vis længde, eller at der skal være et vist tidsinterval mellem coachingforløbet.

§ 12, stk. 3

Et struktureret coachingforløb kan ikke anvendes for den særlige efteruddannelse for certificerede revisorer.

8.5.1 Dokumentation af struktureret coachingforløb på arbejdspladsen

§ 19

Revisor skal kunne dokumentere, at revisor har deltaget i coachingforløbet.

Dokumentationen skal som minimum indeholde

- 1) den tidsmæssige udstrækning,
- 2) det faglige indhold og
- 3) hvilke læringsmål revisor har opnået i forbindelse med coachingforløbet.

Hvis revisor har valgt alternativ 1 og udarbejder en kompetenceevaluering, skal det fremgå af kompetenceevalueringen, at revisor har vurderet kompetenceområdet og de læringsmål, som revisor har opnået i forbindelse med coachingforløbet, for relevante.

8.6. Selvstudie

§ 13, stk. 1

Selvstudie kan medtages som efteruddannelse, hvis revisor vælger alternativ 1, dvs. hvis revisor udarbejder en kompetenceevaluering. Selvstudie kan tælle med som efteruddannelse, forudsat at selvstudiet er relevant for revisor. Ved selvstudie forstås for eksempel læsning af faglitteratur, fagskrifter, domme og afgørelser m.v.

Selvstudie skal vedrøre ét eller flere kompetenceområder indenfor ét af de to fagområder. Det er derudover en forudsætning, at revisor i sin kompetenceevaluering har identificeret et behov for faglig opdatering inden for kompetenceområdet som faglitteraturen m.v. omhandler. Revisor skal dokumentere relevante læringsmål ud fra læringsbehovet. Det er således ikke tilstrækkeligt at revisor læser en artikel i et fagblad eller læser en fagbog uden, at revisor på forhånd har identificeret og dokumenteret et læringsbehov inden for kompetenceområdet i forhold til revisors specifikke arbejdsopgaver.

§ 13, stk. 2

En times selvstudie udgør en times efteruddannelse. Revisor kan maksimalt medregne 5 timers efteruddannelse årligt fra selvstudie, dvs., i alt op til 15 timers efteruddannelse over en 3-årig periode.

§ 12, stk. 3

Selvstudie kan ikke anvendes for den særlige efteruddannelse for certificerede revisorer.

8.6.1 Dokumentation af selvstudie

§ 20

Revisor skal kunne dokumentere efteruddannelse i form af selvstudie. Revisor skal dokumentere sit læringsudbytte i forhold til læringsmålene ved selvstudie. Revisor skal endvidere dokumentere den tidsmæssige udstrækning, hvilket betyder, at revisor skal opgøre det effektive tidsforbrug.

Dokumentationen skal som minimum indeholde

- 1) den tidsmæssige udstrækning,
- 2) det faglige indhold,
- 3) en henvisning til det foreliggende skriftlige materiale,
- 4) hvilke læringsmål revisor har opnået i forbindelse med selvstudiet, og
- 5) at revisor i forbindelse med kompetenceevalueringen har vurderet fagområdet og læringsmålene relevant.

8.7. Læring på ekstraordinære områder

§ 13

Læring på ekstraordinære områder kan medtages som efteruddannelse, hvis revisor vælger alternativ 1, dvs. hvis revisor udarbejder en kompetenceevaluering.

Læring på ekstraordinære områder kan undtagelsesvist tælle med som efteruddannelse forudsat, at der er tale om et ekstraordinært område. Det betyder, at læring i forbindelse med udførelse af revisors sædvanlige arbejdsopgaver ikke kan medregnes som efteruddannelse.

Ved læring på ekstraordinære områder forstås læring i forbindelse med løsning af helt ekstraordinære arbejdsopgaver på arbejdspladsen, og hvor der ikke har været et efteruddannelsesudbud i form af kurser, konferencer, herunder E-learning o. lign. For at kunne medregne læring på ekstraordinære områder skal revisor således være i den situation, at revisor skal sætte sig ind i en helt særlig problemstilling i forbindelse med løsningen af en arbejdsopgave inden for et nicheområde. Læring på ekstraordinære områder skal være tæt knyttet til udførelsen af den pågældende revisors erklæringsopgaver.

Et eksempel på læring på ekstraordinære områder er, hvis revisors kunde skal børsnottes, og revisor skal sætte sig ind i kravene hertil. Et andet eksempel er, hvis der er tale om, at revisors kunde bevæger sig ind på et nyt forretningsområde - inden for et nicheområde - som kræver at revisor konsulterer en fagspecialist inden for nicheområdet, eller selv læser om området.

Det ligger i ordet "ekstraordinære", at muligheden for at anvende læring på ekstraordinære områder vil være meget begrænset for den enkelte revisor. Det kræver udførlig dokumentation af læringsbehov, fagligt indhold, tidsmæssig udstrækning, læringsaktiviteter involveret samt det opnåede læringsudbytte.

§ 13, stk. 2

En times læring på ekstraordinære områder udgør en times efteruddannelse. Revisor kan maksimalt medregne 10 timers efteruddannelse fra læring på ekstraordinære områder inden for en treårs-periode.

§ 12, stk. 3

Læring på ekstraordinære områder finder ikke anvendelse for certificerede revisorer.

8.7.1 Dokumentation af læring på ekstraordinære områder

§ 20

Revisor skal kunne dokumentere efteruddannelse i form af læring på ekstraordinære områder.

Dokumentationen skal som minimum indeholde

- 1) den tidsmæssige udstrækning,
- 2) det faglige indhold,
- 3) en henvisning til det foreliggende skriftlige materiale,
- 4) hvilke læringsmål revisor har opnået i forbindelse med læring på ekstraordinære områder, og
- 5) at revisor i forbindelse med kompetenceevalueringen har vurderet fagområdet og læringsmålene relevant.

9

Kapitel

Reduktion i antallet af lovpligtige timer

§ 23, stk. 1

Der gælder enkelte fravigelser til kravet om 120 timers efteruddannelse. Der er således givet mulighed for at fravige timeantallet, hvis en godkendt revisor er fraværende fra sit job som godkendt revisor i 2 sammenhængende måneder eller derudover, og dette ikke skyldes bortfald, frakendelse, fratagelse eller deponering af godkendelsen.

§ 23, stk. 3

Muligheden for reduktion i antallet af lovpligtige efteruddannelsestimer finder ikke anvendelse for de 60 lovpligtige timer, som de certificerede revisorer skal afholde inden for finansiel revision efter § 4, stk.1.

§ 23, stk. 1, 2. pkt.

Det påhviler den enkelte revisor at dokumentere det lovlige fravær fra stillingen. Som eksempler på lovligt fravær fra stillingen kan nævnes, barsel, sygdom, orlov fra arbejdsmarkedet eller lignende.

Bestemmelsen er alene møntet på de tilfælde, hvor revisor ikke kan udføre sit arbejde i den pågældende periode. Bestemmelsen er derimod ikke tiltænkt situationer, hvor revisor f.eks. bliver udstationeret i udlandet, idet der også i disse situationer må påhvile revisor en pligt til at efteruddanne sig. Deltidsansættelse kan ikke give anledning til reduktion, idet det er lige så essentielt at en revisor, der er beskæftiget i en deltidsstilling, er opdateret rent fagligt. Der sker således ikke nogen differentiering mellem fuldtids- og deltidsansatte.

I ERST-sag nr. 2011-0026265 var en revisor fraværende fra arbejdsmarkedet i ca. 6½ sammenhængende måneder. Revisor var i den pågældende periode tildelt orlov af kommunen pga. sygdom i familien, som krævede at revisoren passede familiemedlemmet i den pågældende periode.

Erhvervsstyrelsen vurderede, at revisor var berettiget til at kunne reducere antallet af lovpligtige efteruddannelses timer med 21, idet revisor havde været fraværende fra arbejdsmarkedet i tre hele 2-måneders perioder.

Dokumentation for lovligt fravær fra stillingen kan foreligge i form af lægeerklæringer eller dokumenteret kompensation for tabt arbejdsfortjeneste for den periode, hvor revisor har været fraværende fra sin stilling.

§ 23, stk. 2

Ved lovlig fravær reduceres henholdsvis de 90/60 timer eller 120 timer med 7 timer pr. 2 måneders fravær. Der er tale om hele sammenhængende måneder.

Er fraværet eksempelvis et helt år, vil reduktionen blive $7 \times 6 = 42$ timer, svarende til ca. $1/3$ af kravet for en efteruddannelsesperiode (dvs. 30/20 timer pr. år og maksimalt 90/60 timer for en samlet efteruddannelsesperiode eller 40 timer pr. år og maksimalt 120 timer for en samlet efteruddannelsesperiode).

Har revisor eksempelvis været fraværende i $7\frac{1}{2}$ sammenhængende måneder, vil reduktionen blive på $7 \times 3 = 21$ timer, svarende til tre sammenhængende 2 måneders perioder.

10 Kapitel

Manglende efteruddannelse

10.1. Dispensation

§ 26, stk. 1

Det er det klare udgangspunkt, at revisor i en treårs-periode skal deltage i minimumskravet til efteruddannelse. Hvis en revisor ved udløbet af treårs-perioden imidlertid mangler at gennemføre en mindre del af efteruddannelsen, dog maksimalt 40 timer, kan Erhvervsstyrelsen give dispensation til, at revisor gennemfører den manglende uddannelse inden for en fastsat frist.

§ 28, stk. 1

Hvis en revisor, der er certificeret af Finanstilsynet, ved udgangen af en treårs-periode mangler at afholde op til 10 timer af den særlige efteruddannelse for certificerede revisorer, kan tillige søge om dispensation for at gennemføre de resterende efteruddannelses timer inden for en fastsat frist.

§ 26, stk. 2

For at få dispensation kræver det, at revisor ansøger Erhvervsstyrelsen om dispensation for de manglende timer. En ansøgning skal indeholde revisors begrundelse for, hvorfor revisor ikke har opnået minimumsantallet af efteruddannelses timer i treårs-perioden.

En ansøgning om dispensation kan tidligst indgives til Erhvervsstyrelsen efter udløbet af den treårs-periode, som ansøgningen vedrører. Ansøgningen skal være modtaget i Erhvervsstyrelsen senest den 1. april i året efter en treårs-periodes udløb.

Som udgangspunkt fastsætter styrelsen fristen i dispensationen til udløbet af det første kalenderår i den næste periode.

Hvis revisor ikke opfylder kravene inden for den af Erhvervsstyrelsen givne frist, kan Erhvervsstyrelsen som noget nyt foruden at fratage revisor godkendelsen også betinget fratage revisor godkendelsen eller nedlægge forbud mod, at revisor i den indeværende og næstkommende efteruddannelsesperiode kan udføre eller kontrollere udførelsen af en revision eller udøve funktioner i en revisionsvirksomhed.

§ 26, stk. 5

Det er vigtigt at bemærke, at en frist til at gennemføre manglende efteruddannelse ikke vil have indflydelse på den næste efteruddannelsesperiode. De påbudte timer vil således være i tillæg til de obligatoriske timer i den igangværende efteruddannelsesperiode. De resterende timer vil således blive lagt oven i de næste henholdsvis 90/60 timer eller 120 timer, hvorfor en frist til at gennemføre f.eks. 20 timer i den efterfølgende efteruddannelsesperiode vil resultere i, at revisor ved udløbet af næste efteruddannelsesperiode praktisk vil have gennemført henholdsvis 110/80 timer eller 140 timers efteruddannelse, der opfylder kravene i bekendtgørelsens § 2.

§ 28, stk. 2

Tilsvarende krav til dispensation og gennemførelse af manglende efteruddannelse gælder for revisor, der er certificeret af Finanstilsynet, og som søger om dispensation for afholdelse af op til 10 timer af den særlige efteruddannelse for certificerede revisorer.

§ 29

Hvis en revisor, der er certificeret af Finanstilsynet til at revidere finansielle virksomheder, ikke opfylder kravet om yderligere efteruddannelse inden for finansiell revision efter § 4 efter udløbet af en tre-årig periode, vil Erhvervsstyrelsen underrette Finanstilsynet herom.

Det skal understreges, at det altid kræver en godkendelse fra styrelsen, idet revisor i modsat fald kan risikere, at styrelsen enten betinget eller ubetinget fratager revisor sin godkendelse eller nedlægger et midlertidigt forbud, jf. afsnit 14.1 nedenfor.

§ 26, stk. 3

Mangler en revisor ved udgangen af en treårs-periode, at gennemføre hele eller mere end 40 timer af efteruddannelsen, kan Erhvervsstyrelsen påbyde revisor inden for en fastsat frist at opfylde kravene til efteruddannelse. I sådanne tilfælde vil Erhvervsstyrelsen endvidere kunne fratage revisor godkendelsen, betinget fratage revisor godkendelsen eller nedlægge forbud mod, at revisor i den indeværende og næstkommende efteruddannelsesperiode kan udføre eller kontrollere udførelsen af en revision eller udøve funktioner i en revisionsvirksomhed.

§ 26, stk. 4

Hvis revisor ikke har gennemført den manglende efteruddannelse inden for den af Erhvervsstyrelsen fastsatte frist, kan styrelsen betinget fratage revisor godkendelsen eller nedlægge forbud mod, at revisor kan udføre eller udøve specifikke aktiviteter, ligesom styrelsen kan fratage revisor godkendelsen.

§ 28, stk. 4 og § 29

Hvis en certificeret revisor ikke kan få dispensation for de resterende timer efter § 4, eller hvis en certificeret revisor ikke afholder de resterende timer inden for fristen, vil Erhvervsstyrelsen underrette Finanstilsynet herom. Finanstilsynet vil herefter tage stilling til, om revisor har opretholdt sin certificering.

10.1.1 Revisorer, der har deponeret deres godkendelse

Revisorer, der har deponeret deres godkendelse, og som mangler at gennemføre op til 40 timers efteruddannelse i en afsluttet periode, mens godkendelsen har været deponeret, skal ikke søge om dispensation hos Erhvervsstyrelsen. I dette tilfælde skal det kunne dokumenteres, at de har afholdt de manglende timer senest den 31. december i det følgende år efter den afsluttede periode. Dokumentationen skal kunne fremvises, hvis der ansøges om at blive genoptaget som godkendt revisor hos Erhvervsstyrelsen.

11

Kapitel

Overskydende timer

§ 14, stk. 1 og stk. 2

Revisor kan overføre op til 20 timer til den næste efteruddannelsesperiode, såfremt denne har deltaget i mere end det angivne timeantal på henholdsvis 90/60 timer eller 120 timer ved udløbet af en treårs-periode.

§ 14, stk. 3

Revisor, der er certificeret af Finanstilsynet til at revidere finansielle virksomheder, kan overføre op til 10 timer til den næste efteruddannelsesperiode, såfremt denne har deltaget i mere end det angivne timetal på 60 timer ved udløbet af en treårs periode.

Overførelse af overskydende timer forudsætter, at minimumskravet til antal inden for de enkelte fagområder er opfyldt.

Kravet om afholdelse af minimumsantallet af efteruddannelsestimer gælder også, selvom revisor er berettiget til at få reduceret antallet af lovpligtige efteruddannelsestimer i henhold til bekendtgørelsens § 23, eller revisor er blevet godkendt efter afsluttet revisoreksamen i løbet af en efteruddannelsesperiode, jf. bekendtgørelsens § 3.

Med disse bestemmelser er der givet fleksibilitet til struktureringen af efteruddannelsen. De timer, der kan overføres til næste efteruddannelsesperiode, er dog begrænset til 20 timer, henholdsvis 10 timer. Dette er begrundet i, at efteruddannelsesreglerne tager udgangspunkt i, at revisor løbende gennemfører efteruddannelse.

Når der overføres overskydende timer til den næste efteruddannelsesperiode, skal timerne overføres til samme fagområde. Dette betyder eksempelvis, at såfremt en revisor har 20 overskydende timer inden for revisions- og erklæringsområdet, vil disse blive overført til revisions- og erklæringsområdet for den næste efteruddannelsesperiode.

Har revisor overskydende timer inden for alle fagområder, kan revisor selv vælge hvilke fagområder, de overskydende timer overføres til.

Certificerede revisorer kan kun overføre overskydende timer, såfremt at minimumskravet til den generelle efteruddannelse på 90 eller 120 timer samt minimumskravet til den særlige efteruddannelse for certificerede revisorer er opfyldt.

12 Kapitel

Indberetning af efteruddannelsestimer

§ 13

Revisor skal indberette oplysning om antal timers efteruddannelse i det offentlige register over godkendte revisorer og godkendte revisionsvirksomheder. Indberetningen foretages på virk.dk ([revisorregistrering \(https://virk.dk/myndigheder/stat/ERST/selvbetjening/Revisorregistrering/\)](https://virk.dk/myndigheder/stat/ERST/selvbetjening/Revisorregistrering/)) ved brug af personligt NemID. Registeret er offentligt, så det er muligt at se den enkelte revisors efteruddannelse.

Oplysningerne skal være indberettet i det offentlige register over godkendte revisorer **senest den 1. april i året efter udløbet af en treårs-periode.**

Indberetningen af efteruddannelsestimer sker under de to fagområder revisions- og erklæringsområdet samt anden relevant lovgivning og faglige standarder.

Der kan kun indberettes i hele tal. Det sker ved, at revisor adderer sine afholdte efteruddannelsestimer - med decimaler - inden for hvert fagområde, hvorefter det samlede tal inden for hvert fagområde rundes op til nærmeste hele tal og registrerer dette i registeret.

Det er revisors ansvar, at indberetning til registret sker korrekt og i rette tid, men der er intet til hinder for, at

indberetningen forstås af revisionsvirksomheden. Det forudsætter, at revisor har givet revisionsvirksomheden fuldmagt hertil.

12.1 Indberetning af særlig efteruddannelse

Indberetning af timer omfattet af de særlige krav til efteruddannelse for certificerede revisorer efter bekendtgørelsens §§ 4-7, skal foretages årligt og **senest den 1. april for timer i det foregående år.**

12.2 Indberetning af overskydende timer og "undertimer"

§ 21, stk. 3

Revisorer, der kan overføre op til 20 timer til den næste efteruddannelsesperiode, skal registrere de overskydende timer i den nye periode. Det samme gælder for revisorer, der er certificeret af finanstillstyret, der kan overføre op til 10 timer af den særlige efteruddannelse.

Tilsvarende skal revisor, der har fået dispensation til at afholde resterende efteruddannelsestimer i den næste periode, registrere disse timer i den nye efteruddannelsesperiode.

Revisorer, der af Erhvervsstyrelsen har fået påbud om at afholde yderligere efteruddannelsestimer, skal registrere disse yderligere timer i den periode, hvor timerne skal afholdes.

13

Kapitel

Indberetning af kompetenceevaluering

Revisor skal anvende en digital kompetenceevaluering i Erhvervsstyrelsens IT-system og indberette sin kompetenceevaluering, hvis revisor vælger alternativ 1. Udfyldelsen og indberetningen foretages på virk.dk (**revisorregistrering (https://virk.dk/myndigheder/stat/ERST/selvbetjening/Revisorregistrering/)**) ved brug af personligt NemID. Indberetning af kompetenceevaluering skal foretages årligt og senest den 1. april i det år, som kompetenceevalueringen vedrører.

Det er muligt at tilgå og redigere i en kompetenceevaluering i perioden 1. august til 1. april. Efter den 1. april kan der ikke længere ændres i kompetenceevalueringen for det pågældende år.

Der skal tages stilling til alle kompetenceområder, som fremgår af bekendtgørelsen, inden kompetenceevalueringen kan indberettes. Det er muligt at oprette en kladde, hvis revisor ikke tager stilling til alle områder med det samme. På den måde kan der udfyldes lidt ad gangen i stedet for at kompetenceevalueringen udarbejdes på én gang. Kladder tilgås ved at logge ind med personlige NemID på virk.dk (**Ændre virksomhed (https://virk.dk/myndigheder/stat/ERST/selvbetjening/Webreg_aendre_virksomhed_lukke_virksomhed/)**) under Din historik.

14

| Kapitel | Kontrol

RL § 32, stk. 2, nr. 1

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for tilsynet med revisorer, herunder ansvarlig for tilsynet med revisorernes efteruddannelse. Som led i tilsynet kontrolleres det, om alle godkendte revisorer har indberettet efteruddannelse og om de indberettede timer opfylder minimumskravet til efteruddannelse.

RL § 4, stk. 3

Revisor skal til enhver tid kunne dokumentere, at kravene om efteruddannelse er opfyldt. Efter anmodning fra Erhvervsstyrelsen skal en revisor kunne fremvise dokumentation for den indberettede efteruddannelse.

Ansvar for at dokumentere efteruddannelsen ligger hos den enkelte revisor selv, men den enkelte revisionsvirksomhed er forpligtet til at sikre, at den har personale med de fornødne færdigheder og kompetencer.

§ 24

Som led i den obligatoriske kvalitetskontrol vil der blive udført en kontrol af de til revisionsvirksomhedens tilknyttede revisorers dokumentation for, at revisor har opfyldt efteruddannelseskravet, og at der er dokumentation for de efteruddannelsestimer, som er indberettet i Erhvervsstyrelsens IT-system.

Det følger af bekendtgørelsen, hvilke former for oplysninger der vil kunne udgøre tilstrækkelig dokumentation henset til, hvilken form efteruddannelsen har taget. Disse krav fremgår under de forskellige former for efteruddannelse, jf. ovenfor under afsnit 8.

§ 25

Som nævnt gælder kravet om efteruddannelse alle godkendte revisorer, dvs. også godkendte revisorer, der ikke er tilknyttet en revisionsvirksomhed, og som derfor ikke lovligt kan afgive erklæringer med sikkerhed. Sådanne godkendte revisorer er ikke omfattet af kravet om kvalitetskontrol, og de vil derfor ikke kunne få deres efteruddannelse kontrolleret ved et kvalitetskontrolbesøg. Disse revisorer skal derfor efter anmodning fra Erhvervsstyrelsen kunne fremvise dokumentation for den indberettede efteruddannelse.

Når Erhvervsstyrelsen anmoder om, at en revisor skal fremvise dokumentation for den indberettede efteruddannelse, skal dokumentation være modtaget i styrelsen senest fire uger efter, at anmodningen er meddelt revisor. Modtages dokumentation ikke senest ved fristens udløb, kan styrelsen fratage godkendelsen, jf. lovens § 8 a, stk. 4.

Efteruddannelsen er inddelt i treårs perioder, og indberetning af en periodes efteruddannelse skal som nævnt ske senest den 1. april året efter udløbet af en treårs periode. Ved en kontrol midt i en periode, vil det derfor være efteruddannelsen for den senest afsluttede treårs periode, der vil kunne kontrolleres.

Erhvervsstyrelsen har i en mail af 14. januar 2009 til FSR om opbevaring af dokumentation for efteruddannelse under en deponeringsperiode bl.a. oplyst som sin opfattelse, at

"I henhold til revisorlovens § 4, stk. 3, skal revisor til enhver tid kunne dokumentere, at kravene om efteruddannelse er opfyldt. Bekendtgørelse om efteruddannelse fastlægger ikke nærmere om dokumentationskrav. Efter bekendtgørelsens § 2, stk. 1, skal efteruddannelseskravene opfyldes for faste 3-års perioder, der starter den 1. januar 2009.

Det er styrelsens opfattelse, at, hvis revisor kan dokumentere opfyldelse af efteruddannelseskravene for den senest afsluttede 3-års periode er lovens krav opfyldt (jf. dog nedenfor vedr. personer, der har deponeret). Dvs. at dokumentation for en afsluttet 3-års periode skal opbevares i 3 år regnet fra dagen efter periodens afslutning.

Ex. Den første 3-års periode løber fra 1. januar 2009 - 31. december 2011. Dokumentation for denne efteruddannelsesperiode skal opbevares frem til den 1. januar 2015.

Efter revisorlovens § 6, kan en person, der har deponeret sin godkendelse, blive godkendt igen, hvis denne bl.a. har opfyldt efteruddannelseskravene. For at kunne dokumentere dette, er disse personer nødsaget til at opbevare fuldstændig dokumentation for hver 3-års periode, der er afsluttet, mens de har været deponeret.

Hvis de ikke kan dokumentere at have opfyldt efteruddannelseskravene i hele deponeringsperioden, kan de ikke uden videre blive godkendt igen efter revisorlovens § 6, stk. 3. I stedet vil det være en betingelse for igen at blive godkendt, at de aflægger en særlig prøve efter revisorlovens § 9, stk. 3."

14.1. Sanktioner

Ved ændringen af revisorloven i december 2018 blev der indført en ny § 8 a med henblik på at sikre nye og mere proportionale sanktionsmuligheder ved manglende overholdelse af efteruddannelseskravene.

14.1.1 Påbud

§ 26, stk. 3

Hvis en revisor ved udgangen af en treårs-periode mangler at gennemføre hele eller dele af efteruddannelsen kan Erhvervsstyrelsen påbyde revisor inden for en fastsat frist at opfylde kravene til efteruddannelse. Et påbud om at gennemføre efteruddannelse påvirker ikke timekravet til den igangværende eller efterfølgende treårs-periodes efteruddannelse. De påbudte timer vil således være i tillæg til de obligatoriske timer i den igangværende efteruddannelsesperiode. Der henvises til afsnit 10 om manglende efteruddannelse.

§ 26, stk. 6

Erhvervsstyrelsen kan påbyde en revisor, der har valgt alternativ 1 og derved skal udarbejde en kompetenceevaluering og gennemføre henholdsvis 90/60 timers efteruddannelse, men som ikke har opfyldt kravene, at gennemføre 120 timers efteruddannelse i den indeværende treårs periode eller den efterfølgende treårs periode.

Det kunne eksempelvis være hvis revisor ikke har deltaget i 90 timers efteruddannelse, hvis revisor ikke har foretaget en tilstrækkelig kompetenceevaluering, eller hvis der ikke er sammenhæng mellem kompetenceevalueringen og den gennemførte efteruddannelse.

§ 27

Vurderer Erhvervsstyrelsen i forbindelse med tilsynet med revisorer og revisionsvirksomheder, at revisor har behov for yderligere efteruddannelse inden for et nærmere afgrænset område, kan styrelsen påbyde revisor på nærmere angivne vilkår at deltage i en sådan efteruddannelse inden for en af Erhvervsstyrelsen fastsat frist.

Eksempel: Hvis Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en kvalitetskontrol, en undersøgelse eller i forbindelse med en Revisor-nævnskendelse vurderer, at revisor ikke har tilstrækkelige kompetencer inden for et generelt eller konkret område af betydning for den udførte erklæringsopgave eller hvervet som offentlighedens tillidsrepræsentant generelt vil styrelsen kunne meddele revisor et påbud om at tage efteruddannelse inden for et eller flere specifikke områder. Hvis revisor ikke har gennemført det påbudte efteruddannelse inden for den af Erhvervsstyrelsen fastsatte frist, kan styrelsen betinget fratage revisor godkendelsen eller nedlægge forbud mod, at revisor kan udføre eller udøve specifikke aktiviteter, ligesom styrelsen kan fratage revisor godkendelsen.

§ 26, stk. 3

Hvis revisor ikke har gennemført det påbudte efteruddannelse inden for den af Erhvervsstyrelsen fastsatte frist, kan styrelsen betinget fratage revisor godkendelsen eller nedlægge forbud mod, at revisor kan udføre eller udøve specifikke aktiviteter, ligesom styrelsen kan fratage revisor godkendelsen.

14.1.2 Betinget fratagelse af godkendelsen

§ 26, stk. 3, nr. 1

Erhvervsstyrelsen kan i tillæg med et påbud fratage revisor godkendelsen betinget, på vilkår af at revisor i den indeværende eller næstkommende efteruddannelsesperiode ikke tilsidesætter kravene til efteruddannelse under sådanne omstændigheder, at vedkommende efter en samlet bedømmelse skal fratages godkendelsen.

Betinget fratagelse af godkendelsen vil kunne finde anvendelse, hvor der efter en konkret bedømmelse af sagens omstændigheder og ud fra en proportionalitetsvurdering ikke er grundlag for at fratage revisor godkendelsen. Eksempelvis hvis det ikke kan sandsynliggøres eller lægges til grund, at omstændighederne giver grundlag for at antage, at revisors manglende vedligeholdelse og opdatering af efteruddannelse vil medføre, at revisor ikke i fremtiden vil kunne varetage hvervet som offentlighedens tillidsrepræsentant på forsvarlig måde.

Virkningen af en betinget fratagelse er, at revisor får en særlig påmindelse om, at såfremt revisor ikke opfylder kravene til efteruddannelse i indeværende efteruddannelsesperiode og den krævede efteruddannelse i næstkommende efteruddannelsesperiode, kan revisor forvente, at godkendelsen fratages.

14.1.3 Midlertidigt forbud

§ 26, stk. 3, nr. 2

Erhvervsstyrelsen kan i tillæg til et påbud nedlægge forbud mod, at revisor i den indeværende og næstkommende efteruddannelsesperiode kan udføre eller kontrollere udførelsen af en revision eller udøve funktioner i en revisionsvirksomhed.

Et midlertidigt forbud medfører, at revisor i den omhandlede periode ikke må have ansvar for eller have kontrollen med udførelsen af en revision. Et midlertidigt forbud vil således omfatte afgivelse af revisionspåtegninger samt afgivelse af erklæringer efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard, hvor denne er valgt i stedet for revision, jf. årsregnskabslovens § 135, stk. 1, 2. pkt. Et midlertidigt forbud vil derimod ikke være til hinder for, at revisor deltager i et revisionsteam, men hvor ansvaret med opgavens udførelse påhviler en anden revisor, der har ansvaret for og kontrollen med revisionsopgaven og som afgiver revisionspåtegningen. Ved et midlertidigt forbud bevarer revisor sin godkendelse, og revisor er ikke afskåret fra at kunne afgive andre erklæringer med sikkerhed efter § 1, stk. 2, eller erklæringer efter § 1, stk. 3.

Hvis Erhvervsstyrelsen nedlægger et midlertidigt forbud i den indeværende og næstkommende efteruddannelsesperiode mod, at en revisor udøver funktioner i en revisionsvirksomhed, omfatter et forbud funktioner som f.eks. bestyrelsesmedlem, direktør, leder af intern kvalitetskontrol, riskmanager, udførelse af kvalitetssikringsgennemgang og lignende.

14.1.4 Fratagelse af godkendelsen

§ 26, stk. 3, nr. 3

Erhvervsstyrelsen kan fratage godkendelsen, hvis revisor ikke opfylder efteruddannelseskravene. Sanktionen understreger den betydning, som efteruddannelsen tillægges. Fratagelse af godkendelsen har været anvendt i de situationer, hvor revisor har manglet at gennemføre en større andel af efteruddannelsestimerne.

Erhvervsstyrelsen har anvendt fratagelse som sanktionsmulighed i forbindelse med kontrollen af efteruddannelse. De pågældende revisorer er blevet frataget deres godkendelse, hvorefter de ikke længere kan afgive erklæringer med sikkerhed eller anvende titlen godkendt revisor, eller hhv. statsautoriseret revisor eller registreret revisor. De pågældende kan først generhverve deres godkendelse efter tre år, hvorefter de skal op til den særlige prøve, jf. § 22, stk. 1.

